

A könyvkiadók terveiből

A SZÉPIRODALMI KÖNYVKIADÓ az utolsó negyedében három új magyar regényt ad ki, Szabó Pál önéletrajzának harmadik kötetét, Sásdi Sándortól A bosszú és Raffy Adámtól a Két malomkő címűt. Megjelennek László Ibolya és Tamási Lajos verseskötelei. — Második kiadásban lát napvilágot Darvas József: Egy parasztszalad története című munkája. Kiadják Ruffy Péter riportjait, Lukács Györgynek a Német realisták című tanulmánykötetét, K. Grandpierre Emilől az Elmés mulatságokat. A Mörz-csoportban a Sárarany és az Isten háta mögött című regények, a Nagy Lajos-sorozatban Egy lány a századfordulón, a Gábor Andor-sorozatban egy cikkeket és riportokat tartalmazó kötet, a Mikszáth-sorozatban az Elbeszélések II. és III. kötete jelenik meg. A Magyar Klasszikusok között Kis József—Komjáthy—Reviczky válogatott művei és Petőfi összes művei három kötetben látnak napvilágot. Bibliapapíron kiadják Arany János, Balassi Bálint, Vajda János és Vörösmarty Mihály összes verseit. Sorozaton kívül megjelennek két kötetben Vörösmarty Mihály drámái is, továbbá Gábor Andor novelláiból egy válogatás, Kosztolányi Dezső válogatott versei, Petele István: Lobbanás az alkonyatban és Goszdu Elek: Nemes rozsdá c. műve. Három emlékiratot is kiadnak: Déryné naplóját, Bethlen Miklós önéletrajzát és Vályiné emlékezeit Jókaitól. Az Olcsó Könyvtár-sorozat következő kötetét ezek lesznek: Karinthy Ferenc: Budapesti tavasz, Friss szél címen egy válogatás a tíz év legszebb elbeszéléseiből, Móra Ferenc: Aranykoporsó, Balzac: Ferragus, Keplang: A dzsungel könyve, Mark Twain: A látótejt város, Romain Rolland: Colas Breugnon és Wells: Bealby.

A MŰVELT NÉP KÖNYVKIADÓ az utolsó negyedében három útleírást ad ki, megjelenik a Régi magyar világljárók gyűjteményes kötet második kiadása és ennek folytatása is. Magyarok a nagyvilágban címmel, mely többek között Cholnoky Jenő, Ligeti Lajos, Germanus Gyula és Magyar László tudnos utazók saját kalandjait tartalmazza. Mark Twainnek egy újabb útleírás kötetét is megjelenik, amelyben a kiváló amerikai író a Missisipi tájának múlt századi életét, a nevadai aranylás éveit, németországi és svájci élményeit írta meg.

A történelem iránt érdeklődők Tilkowsky Lőránt: Az 1831-es parasztfelkelés, Szekeres: Pécsi bányásztrájk című tanulmányaikat és Garibaldi válogatott írásait kaphják.

A Nagy Magyar írók sorozatban Varga Balázs: Berzesnyei Dániel című műve, az irodalomtörténeti tanulmányok között Sziklai László: Gáspár Imre című műve jelenik meg. Érdeklődésre tarthat számot Tolnai Gábor: Tanulmányok, cikkek, bírálatok című gyűjteményes kötetét és Szabó Árpádnak tavaly az Akadémiai Kiadónál már megjelent Homéros című művének átdolgozott, új kiadása.

A természettudományos munkák sorában végre megjelenik Darwin: A fajok eredete című korszakalkotó művének új magyar fordítása. Az Élő fizika harmadik köteteként kiadják Óvegés József: Az elektronok nyomában című munkáját. Megjelenik még, többek között, Vajda Ernő: Magyar növényvilág című hatalmas képeskönyve, mely új és népszerű módon ismerteti a magyar növényvilágot, és Lányi—Wiesinger: Akvaristák kezikönyve.

Igen érdekes művelődéstörténeti munka lesz Tevan Andor: A könyv története című tanulmánya.

Megjelennek Jászai Mari válogatott írásai, Sádoul: Chaplin életrajza és a Magyar balett története. Barcsay Jenő Művészeti anatómiáját második kiadásban adják ki.

AZ IFJUSÁGI KÖNYVKIADÓNAK igen gazdag az utolsó negyedévi programja. Sok klasszikus mű új kiadása szerepel benne, így többek között Beecher Stowe: Tamás bátya kunyhója, Scott: Ivanhoe, Anatole France meséi, Grimm meséi, Petőfi János vitéze, Arany Toldija, Dickenstől a Copper-

field David, Coopertól a Vadlő, Mikszáthtól A beszélő kőtőcs és négy Verne-regény, egy közüliük, a Dunai hajós, az Olcsó Könyvtár sorozatban. A szovjet ifjúsági irodalmat Szutyjev: Erdei posta, Majakovszkij: Mennyi állati, Alekszandrova: Az én macskám, Beljajev: A régi vár, egy válogatott Puskin-kötet és más művek képviselik. Sok könyv jelenik meg élő magyar íróktól is, Fekete Istvántól Lutra, Beczassy Judittól Marika, Rónaszegi Miklóstól, A nagy játszma, Fazekas Annától a Kerek kő, Zelk Zoltántól a Három nyúl, Tersánszky Józsi Jenőtől a Misi Mókus második kötete, Vidor Miklóstól A kék korbát, Jékely Zoltántól Csunyinka, Komjáthytól a Mondák könyve, Sásdi Sándortól a Boldog órák című ifjúsági művek, Kiadják a Kisgyermekek nagy mesekönyve című gyűjtemény második kötetét és az Uttörőpróbák könyve 3., 4. és 5. kötetét is.

AZ ÚJ MAGYAR KÖNYVKIADÓ negyedik negyedévi tervében igen sok kitűnő és régvárt mű szerepel. Az Orosz Remekírók sorozatban Puskin: Regények és elbeszélések című gyűjteményes kötetét és Turgenyev három rövidebb regényét, a Rugin, a Nemesi fészék és a A küszöbön címűt adják ki. A Világirodalom Klasszikusai között Schiller válogatott műveinek első és második kötete, Dickenstől a kétkötetes Pickwick club és ugyancsak két kötetben Cervantes Don Quijote-ja jelenik meg. A Szovjet írók Válogatott Művei sorozatban Leonov: Orosz erdők című műve, az Olcsó Könyvtárban pedig Gogoltól az orr és Vaszljjevskájától a Szivárvány. L. Tolszto: Háború és béke című remekműve ezúttal illusztrált díszkiadásban lát napvilágot. Bibliapapíron, félbőr és egész vászon kötésben, és valamivel olcsóbban is, félvászon kötésben megjelenik Shakespeare drámai műveinek négy kötete. Az említettekben kívül még több klasszikus író művét is kiadják, így Mark Twain: Yankee Arthur király udvarában, Jack London: Elbeszélések I—II., Mickiewicz: Krími szonettek, Anatole France: A vörös lilium, Romain Rolland: Az elvarázsolt lélek I—III. A szovjet írók művei közül második kiadásban jelenik meg Szokolov: Szikrák, Groszman: Szytepan Kolscugin, Fegyin: Első örmök című műve. Kiadják Kornyejcsuk: A nagy múlt című színművét, Fegyin: Városok és évek című könyvét és díszkiadásban Bazsov: A rézhegyek királyi oljéje című kötetét. A népi demokráciát írók közül Olbracht: Régi szép idők című regénye, Slowacki versei, Dumitriu: Márciusi szél című műve lát napvilágot. Willy Bredelnek ismét megjelenik Az apák című regénye, ugyanakkor folytatása is, A fiúk címmel.

A MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ nyolc verseskötetet ad ki az utolsó negyedében, köztük Győre Imre: Fény, Zelk Zoltán: Tilinkó című kötetét. Ezenkívül Kemenes Inéz és Simon Tamás verselt, s a magyar költők gyermekek számára írt verseit, Száz vers címen egy válogatást a világirodalom legszebb verseiből magyarul és az eredeti nyelven. Ezenkívül Gombos Imre fordításában 50 angol és skót népdaladát.

Megjelenik Gergely Sándor új regényciklusának első kötele Sötétség címen, Fekete Gyula: Ismerősök című novelláskötete, Máté Györgynek napjaink kis és nagy eseményeiről írt riportkötete: Cseppben a tenger címen, Kádár Karr Erzsébet: Gyönyörű ősz jött... című regénye, Szántó Györgynek a Ferenc József-ik idősázkban »a régi jó békevilágban« játszódó Csöd című regénye, Remenyik Zsigmond regényes korrajza a század elejéről, a Sötét múlt, ezenkívül Sarkadi Imre újabb elbeszéléseit tartalmazó A Sipos-család című kötet.

A Velencei-tó madárvilágának, állatainak költői és egyben hiteles leírása Dékány András: Nád-erdőben vadmadár című műve. Sz. Morvay Judit: Asszonyok a nagycsaládban című műve megrázó dokumentum arról, hogy a múlt egyik atavisztikus maradványában: a nagycsaládban milyen emberhez méltatlan volt az asszonyok élete. Bölöni György-

nek Ady, az újságíró című művét adják ki. Vörösmarty halálának 100. évfordulójára albumalakban jelentetik meg a róla szóló korabeli írásos dokumentumokat, a kötetet Lukácsy Sándor állította össze. Martinovics Ignác filozófiai írásait — mely szintén megjelenik — Grandpierre Emil fordította le franciából.

Bárany Tamástól egy valahol Dél-Amerikában játszódó szatirikus regény jelenik meg Kormányválság Karánában címmel. Vonzó köntösbén adják ki Kaján Tibor karrikatúráit. Megjelenik a Magvető almanach az 1956. évre, ez a kötet a régi irodalmi évkönyv hagyományát kívánja felújítani, visszatekint az elmúlt évre és előre az 1956-osra, sok irodalmi olvasnivalót is nyújt. Kiadásában a Szépirodalmi, az Új Magyar és Ifjúsági Könyvkiadó is kézzeműködnek.

A Magvető a külföldi írók közül Sartre Moszkvai útinaplóját és a Nyekraszov című szatirikus színművét, s Mazo de la Roche: Jalna lakó című vidám, Kanadában játszódó történetét adja ki.

A Dunántúli Magvető Bolondos Jancsi címmel Baranyában gyűjtött népmesék irodalmi feldolgozását, és Pataki Dezsőnek, Assahy páma címen, braziliai tárgyú elbeszéléseit adja ki.

Az Alföldi Magvető Három aranyalma címmel szintén helyben gyűjtött és kisgyermekek számára feldolgozott népmeséket jelentet meg.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP KIADÓVÁLLALATA a magyar építőművészet tiz esztendejének legkiemelkedőbb eredményeit foglalja össze a több mint 200 fényképet és rajtot tartalmazó Magyar építéset 1945—1955. című kiadványában. Megjelent: Fülep Lajos Magyar művészettörténetének első kötetét, mely a magyar művészet kezdetétől a klasszicizmusig dolgozza fel az építéset, festéset, szobrászat és grafika történetét. Aradi Nóra: Száz kép a magyar történelemből című munkája a honfoglalástól napjainkig lezajlott hadtörténeti eseményeket képzőművészeti alkotásokon keresztül mutatja be. A realizmus nagy mesterei sorozatban

ismét megjelenik Vayer Lajos Rembrandt című monográfiája. Csemegi József: A budavári főtemplom című tanulmányában elemzi a műemlékünk múltját, Gerő László: A pesti belvárosi plébániatemplomról címmel írta meg ennek az egész országban egyedülálló műemlékek történetét. Feuerné Tóth Rózsa: Margitsziget című tanulmánya végigvezet a sziget történetén. Szilágyi János: Római kori romok című tanulmánya az aqincumi amphitheátrumokkal, közfürdővel és jakóházakkal foglalkozik.

A művészettörténetre vonatkozó teljes irodalom jegyzékét, mely témák szerint csoportosítva, mintegy 27 000 címszóban sorolja fel a XVIII. század végétől napjainkig megjelent művészettörténeti munkákat, Bíró Béla állította össze Magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája címmel.

A XIX. század orosz művészeti irodalma legnagyobbjának, Sztaszovnak Orosz festéset című kötete jelenik meg 80 illusztrációval.

A SZIKRA KÖNYVKIADÓ az utolsó negyedében kiadja Lenin Művei 17., 19. és 20. kötetét. Megjelenik még Leninről A munkásoksztyál és a parasztság helyzete című mű és egy 14 iv terjedelmű Lenin életrajz. Kiadják Rákosi Mátyásnak A békéért és a szocializmus építéséért, az Építjük a nép országát és A szocialista Magyarországról című gyűjteményes kötetét és Gerő Ernő Válogatott beszédek és cikkek című kötetét. Megjelenik a magyar munkásmozgalom történetének válogatott dokumentumai III. kötete, Molnár Erik: A történelmi materializmus történelmi alapjai című munkája, Csátár—Martin: A munkafegyelméről írt tanulmánya, Siskin: A kommunista erkölcs alapjai, Arakeljan: A munka termelékenységére vonatkozó lenini eszmék élő erje, Nadtocsejev: A néhezpar elsődleges fejlődésével kapcsolatos lenini politika, Krajev: A kohozrendszer győzelme a Szovjetunióban, A. Schaff: A marxizmus elméletét néhány kérdéséről című munka és egy terjedelmes Kínáról szóló mű.

MUSZAKI KÖNYVTAROSOK FELSZABADULÁSI MUNKAVERSENYE

A műszaki könyvtárak egyéves Felszabadulási Munkaversenyében — melyet az Országos Műszaki Könyvtár szervez — 100 üzem, vállalat, kutató- és tervezőintézet szakkönyvtárossal versenyeznek egymással. A verseny első felvése szakasza alatt a könyvtárak állománya 305 000 kötetről 319 000 kötetre nőtt. Ebből a vállalatok dolgozói fél év alatt 117 000 kötetet kölcsönöztek ki, vagy olvastak el a helyszínen. Államunk havi 260 000 forintot keretét bocsát ezeknek a könyvtáraknak rendelkezésére könyvbeszerzés céljára. A verseny fő célkitűzése: a technika fejlesztésének és a fejlett technikai módszerek elterjesztésének elősegítése könyvtári eszközökkel. (O. M. K.)

□

Ez év július 1-én önálló osztállyá alakult a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár »Budapest« gyűjteménye, azzal a céllal, hogy a Budapest történetére és közigazgatására vonatkozó anyagot az eddiginél nagyobb mértékben tárja fel és bocsássa a kutatók és olvasók rendelkezésére.

A »B« osztály mintegy negyvenezér kötet Budapestre vonatkozó anyagán kívül a könyvritkaság-gyűjteményt is gondozza, kezeli ezenkívül az első kiadású magyar szépirodalmi anyagból (Ady-ig) álló Szűry-gyűjteményt, valamint a Ballagi-féle rőpiratanyagot. Az osztály a későbbiek folyamán több kutatószoba felállítását tervezi, hogy ezzel is elősegítse a fenti gyűjteményeket tanulmányozók zavartalan munkáját.

Az osztály egyik fő feladata a Budapest történeti bibliográfia összeállítása. Ez a több kötetre tervezett munka elsősorban a »B« gyűjtemény gazdag anyagára épül. Előreláthatólag 1958-ra készül el. (Sz. E. K.)

ÚJ HELYSÉGET KAPOTT A VASVÁRI JÁRÁSI KÖNYVTÁR

A vasvári Járási Könyvtár eddig ideiglenes helyiségben működött. Vas megye tanácsa és a vasvári járási tanács most lehetővé tették, hogy új, s hivatása betöltéséhez alkalmas helyiséghez jusson. Augusztus 1-ével már meg is kezdte működését a munkatársakban is megerősített könyvtár. A Járási Könyvtár új helye történelmi nevezetességű. Ebben az épületben állottak hosszú ideig Rákóczi szabadságharcának egyik legnépszerűbb és legvittebb vezérének, a Vas megyei héri Balogh Adámot, aki a Vasvár közelében lévő híres győrvári csatában megsebesült. (Kuntár L.)

□

FRANCIAORSZÁGBAN kimutatást állítottak össze a lapok és könyvek exportjáról és importjáról. 1955 első felében, a statisztikai adatok szerint a legtöbb sajtóterméket továbbra is Belgium, Svájc, Kanada, Brazília, Nagy-Britannia, az Egyesült Államok és Argentína vásárolják. A népi demokratikus országok közül Lengyelország és Csehszlovákia körülbelül ugyanannyi könyvet vásárolt, mint 1954 első felében, a Szovjetunió és Románia 50 százalékkal, Magyarország 100 százalékkal, Kína pedig 200 százalékkal többet, mint tavaly a megfelelő időszakban. (Les Lettres Francaise.)

□

KÉPZŐMŰVÉSZETI HETET tartanak december elején a Képzőművészeti Alap és az Állami Könyvtárjelző Vállalat. Kiváló előadók közreműködésével Budapestben és több vidéki kultúrközpontban anketót rendeznek a képzőművészeti könyvekről. Ez alkalomra szépkiallítású képes könyvjegyzék jelenik meg, melyben valamennyi forgalomban lévő képzőművészeti könyv szerepel majd. (AKV)